

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Ľubice Filovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľa: **K. S.**, štátneho príslušníka Indickej republiky (ďalej len India), podľa vlastného udania v zahraničí naposledy D., India, t.č. PT R., zastúpeného A., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-428-44/PO-Ž-2008 zo dňa 21. októbra 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/81/2009-38 zo dňa 28. apríla 2010 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/81/2009-38 zo dňa 28. apríla 2010 **potvrdzuje**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-428-44-/PO-Ž-2008 zo dňa 21. októbra 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa

§ 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v rozsahu podaného návrhu – opravného prostriedku:

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci, a že odporca vychádzal z neaktuálnych správ o krajine pôvodu navrhovateľa, keď rozhodnutie vydal v októbri 2009, pričom posledná správa o Indii je z roku 2008, resp. že zistenie stavu veci nie je dostatočné pre jej posúdenie, krajský súd uviedol, že táto námietka podľa jeho názoru nie je dôvodná. Odporca v priebehu aktuálneho azylového konania vychádzal z údajov a opisu dôvodov, ktoré navrhovateľ prezentoval v aktuálnom konaní, resp. z dôvodov, ktoré uvádzal v predchádzajúcich azylových konaniach, na ktoré sa odvolal. Ak teda odporca posudzoval jeho žiadosť o azyl výlučne z týchto, navrhovateľom prezentovaných dôvodov, neporušil žiadne ustanovenie zákona o azyle, či zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, nakoľko nie je jeho povinnosťou vyhľadávať za žiadateľa o azyl (v danom prípade navrhovateľa) aj iné dôvody žiadosti o azyl. Pokiaľ ide o námietku, že odporca sa i napriek usmerneniu, obsiahnutému v zrušujúcom rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 20. mája 2009, nedržal pokynov súdu vyhľadať a do spisu založiť aktuálne informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, ani táto námietka nie je dôvodná. Odporca do administratívneho spisu doplnil informácie o krajine pôvodu navrhovateľa informáciami z rôznych zdrojov, ktoré vzhľadom k dátumu ich vydania je potrebné považovať za aktuálne (26. november 2008 – apríl 2009). Tieto informácie sú súčasťou komplexného materiálu založeného v spise odporcu označeného ako č.p.:MU-87/ODS-2008 zo 14. apríla 2009. Podľa názoru súdu odporca zákonným a dostatočným spôsobom zistil stav veci, pričom takto zistený stav veci bol dostatočným pre posúdenie navrhovateľovej žiadosti o azyl, ako aj pre posúdenie naplnenia či nenaplnenia predpokladov poskytnutia doplnkovej ochrany.

Vo vzťahu k námietke, že zistený stav je v rozpore s obsahom spisu, krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná. Po oboznámení sa súdu s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a administratívnym spisom, resp. spismi odporcu, súd nenašiel rozpor medzi stavom veci, ktorý vyplynul z obsahu spisov a zisteným a v napadnutom rozhodnutí opísaným stavom veci.

K námietke, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok jeho odôvodnenia, krajský súd podobne ako predchádzajúce námietky ani túto nepokladal za dôvodnú. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že odporca navrhovateľovi neudelil azyl (vyhodnotil prečo nepovažoval proklamované prenasledovanie vlády a teroristických organizácií za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle, pričom súčasne posúdil aj hodnovernosť navrhovateľa, resp. ním predostretého príbehu), podobne posúdil nenaplnenie predpokladov poskytnutia doplnkovej ochrany.

K námietke, že odporca sa nezaoberal otázkou existencie prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do Indie, krajský súd uviedol, že takisto ani táto jeho námietka nie je dôvodná a zjavne vychádzala z nesprávneho právneho výkladu ustanovenia § 54a zákona o azyle, prijatého ako prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. decembra 2008. Od 1. decembra 2008 odporca už nerozhodoval o existencii či neexistencii prekážky administratívneho vyhostenia, a to ani v prípadoch, ak žiadosť o azyl bola podaná pred účinnosťou zákona č. 451/2008 Z.z. Pretože bolo potrebné vyriešiť otázku konaní začatých pred účinnosťou tejto novely (1. decembra 2008), v ktorých predmetom rozhodovania ostalo len rozhodovanie o existencii prekážok administratívneho vyhostenia (napríklad v prípade, ak prv vydané rozhodnutia boli zrušené iba v tej časti), prijaté prechodné ustanovenie §54a zákona o azyle túto situáciu rieši tak, že takéto konanie sa zastaví. S poukazom na uvedené je zrejmé, že ak odporca v napadnutom rozhodnutí nerozhodoval o existencii či neexistencii vyhostenia navrhovateľa (podľa pôvodného znenia § 20 ods. 4 zákona o azyle), postupoval zákonným spôsobom.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci, vo vzťahu k výroku o neudelení azylu, súd dospel k záveru, zhodnému s právnym názorom odporcu, t.j. že pre udelenie azylu navrhovateľovi neboli splnené zákonné podmienky a v tomto smere tiež odkazuje na odôvodnenie odporcu. Navrhovateľ prezentoval dva dôvody svojej žiadosti o azyl. Jednak prenasledovanie zo strany štátu (vlády a polície) zato, že opustil rady polície, resp. že je sikh a jednak prenasledovanie zo strany neštátneho subjektu - teroristických organizácií, prezentované výhražnými listami, aby odišiel z polície. Pokiaľ ide o prenasledovanie zo strany štátu: Navrhovateľ nikdy a ničím nepreukazoval túto formu svojej perzekúcie. So štátom (vládou, políciou) nemal nikdy žiadne problémy, polícia ako jeho pôvodný zamestnávateľ mu dokonca mala vyjsť v ústrety tým, že ho preložila do iného štátu Indie s cieľom, aby sa vyhol písomným aktom teroristických organizácií. Ani po následnom

odchode z polície, t.j. od roku 1992 nemal so štátnymi zločkami žiadne problémy (tieto neuvádzal), pričom ani pri vycestovaní z Indie na vlastný cestovný doklad mu v tom nebolo bránené a vycestoval bez akýchkoľvek problémov. Pokiaľ ide o navrhovateľom proklamované prenasledovanie zo strany teroristických organizácií, ktoré sa malo uskutočňovať formou výhražných listov s cieľom, aby z radov polície odišiel, takáto forma ich konania nie je perzekúciou, nakoľko: a/ nedošlo k žiadnej forme prenasledovania v zmysle jej charakteristiky uvedenej v ustanovení § 2, písm. d/ zákona o azyly; b/ absentuje dôvod prezentovaného prenasledovania, uvedený v ustanovení § 8 zákona o azyly (rasa, národnosť, náboženstvo, zastávanie politických názorov či príslušnosť k určitej sociálnej skupine). Prácu navrhovateľa ako policajta, zameranú o.i. na potlačanie teroristických aktivít rôznych skupín nie je možné charakterizovať ako politickú činnosť. Navyše sa tento dôvod javí ako nepravdepodobný. Je totiž málo pravdepodobné, aby teroristické organizácie atakovali navrhovateľa aj potom, ako bol preložený do iného štátu Indie, v ktorom voči nim nepôsobil, resp. aby ho atakovali aj potom, ako vlastne splnil ich podmienku, t.j. ako odišiel z polície. Navyše po 8 rokoch od jeho odchodu z polície. Navrhovateľ na odôvodnenie, resp. na potvrdenie svojich tvrdení uviedol, že jeho bratia boli zabití a v predchádzajúcom konaní pred Krajským súdom v Košiciach uviedol, že jeho sestra bola v roku 2003 zavraždená. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozpory vo výpovediach navrhovateľa, ktoré tieto údaje spochybňujú. Pokiaľ sa týka bratov navrhovateľa, sám uvádzal, že nikdy sa telá jeho bratov nenašli, a že nevie, ako k ich (údajnému) usmrteniu došlo, pričom ich nevidel od júla roku 2000 – vid' obsah spisu č.p.: MU-406/PO-Ž/2001. Z uvedeného vyplýva, že od júla 2000 s nimi nebol v kontakte. Následne však uvádzal, že títo bratia boli zabití v rokoch 1984 a 1992. Obdobná argumentácia sa týka jeho sestry J., ktorá mala byť zavraždená v roku 2004 a o smrti ktorej sa zmienil v priebehu konania na Krajskom súde v Košiciach vo veci jeho opravného prostriedku podaného voči rozhodnutiu odporcu č.p.:MU-6871-PO-Ž/2004. Navrhovateľ od prvého azylového konania udáva, že má tri sestry (J., K., K.), pričom sa totožne o nich vyjadril, aj počas pohovorov, konaných v roku 2008, 2009 v aktuálnom azylovom konaní. T.j. vyjadril sa o nich, že žijú, že sú vydaté a sú v domácnosti. S poukazom na uvedené sa preukazovanie smrti navrhovateľovej sestry (na základe čestného prehlásenia jeho príbuzného – vid' podanie navrhovateľa z 9. júna 2006 s prílohou, adresované Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní voči rozsudku KS v Košiciach č.k. 5Saz/2/2005-33, nachádzajúce sa v spise odporcu č.p.: MU-6871/PO-Ž/2004), ako aj ďalších tam uvedených skutočností javí ako účelové a nepravdivé. Nakoľko navrhovateľ nepreukázal prenasledovanie zo strany štátu a nakoľko prezentované prenasledovanie zo strany teroristických organizácií

sa javí ako nehodnoverné odôvodňovanie jeho žiadosti o azyl, súd rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi považuje za právne a zákonné.

Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany krajský súd uviedol, že aj tento výrok pokladá za zákonný. Navrhovateľ v Indii nebol trestne stíhaný, nebol mu uložený trest smrti a ani mu nehrozí jeho uloženie. Ako to ďalej vyplýva z obsahu jeho výpovedí, nebol objektom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, pričom zo správ o krajine jeho pôvodu nevyplýva, že by sa indickí repatrianti, vrátane neúspešných žiadateľov o azyl, stretávali pri svojich návratoch so zlým zaobchádzaním. Ďalej zo správ o Indii je zrejmé, že v tejto krajine niet medzinárodného či vnútroštátneho konfliktu. Preto odporca správne rozhodol, ak navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu.

K námietke, že odporca sa neriadil právnym názorom tunajšieho súdu, vysloveným v zrušujúcom rozsudku 9Saz/73/2008 zo dňa 20.mája 2009, krajský súd uviedol, že ani táto námietka sa nepreukázala ako dôvodná. Odporca opätovne vypočul navrhovateľa, vyhľadal a do spisu založil aktuálne správy o krajine pôvodu navrhovateľa, vo veci meritórne rozhodol a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje za nezákonný z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku, teda z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázal na ustanovenie § 32 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o správnom konaní v platnom znení a na skutočnosť, že i keď žiadatelia o azyl sú povinní uviesť všetky skutočnosti, ktoré odôvodňujú ich žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, neznamená to pasivitu zo strany správnych orgánov, a to najmä nie v oblasti rôznych správ o krajine pôvodu, ktoré ak majú byť podkladom pre rozhodnutie, mali by byť vyhotovené na profesionálnej úrovni. K takýmto správam nemôže mať navrhovateľ žiadny prístup. Ak má teda krajský súd zato, že odporca nemá povinnosť vyhľadávať pre navrhovateľa aj iné dôvody žiadosti o azyl, deklaruje tým možnosť odporcu obísť povinnosť uloženú mu správnym poriadkom a tým neoprávnene zasahuje do navrhovateľových práv.

Krajskému súdu vyčítal, že pri svojom rozhodovaní vychádzal zo správ o krajine pôvodu vydaných v období 26. november 2008 – apríl 2009, ktoré sú súčasťou spisového materiálu, pričom samotný zrušujúci rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené pôvodné rozhodnutie odporcu, bol vydaný dňa 20. mája 2009, teda neskôr. Správy o krajine pôvodu sú s dátumom skorším ako zrušujúci rozsudok. Teda krajský súd nemohol pri svojom rozhodovaní vychádzať z aktuálnych správ.

Podľa názoru navrhovateľa z rozhodnutia odporcu nijakým spôsobom nevyplýva prečo rozhodol tak, ako rozhodol. K novému posudzovaniu žiadosti sa v podstate vyjadruje rovnakým spôsobom ako v pôvodnom zrušenom rozhodnutí. Nie je z neho zrejmé, v čom odporca nevidí navrhovateľovu opodstatnenú obavu z prenasledovania. Rovnako z neho nie je zrejmé, prečo navrhovateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany.

Uviedol, že navrhovateľ bol v Indii príslušníkom polície. V rokoch 1986-1992 bol asistentom zástupcu inšpektora v Pandžábe. V roku 1989 mu prišiel list od teroristickej organizácie, aby opustil rady polície. Na základe dohovoru s nadriadeným bol prevelený na iné miesto, listy mu však chodili ďalej, napokon dochádzalo k osobným návštevám. Naposledy v roku 2000. Navrhovateľ medzičasom zo strachu opustil rady polície, čím však riskoval, že bude považovaný za sympatizanta hnutia Sikh, bojujúceho za nezávislosť. Pozíciu policajta nemožno úplne oddeliť od vládnej moci v krajine. Činnosť policajta je vždy koordinovaná zo strany vlády, a preto sú aj príslušníkom polície v zásade pripisované politické názory vládnucich strán.

Poukázal na to, že krajský súd sa stotožnil s právnym názorom odporcu v tom smere, že z dôvodu zmeny zákona o azyle nemá povinnosť rozhodovať v prípade navrhovateľa aj o existencii, či neexistencii prekážky administratívneho vyhostenia. Podľa ustanovenia § 54a zákona o azyle, vzťahujúceho sa na úpravy účinné od 1. decembra 2008, konania o azyle začaté pred 1. decembrom 2008, ktorého predmetom je len rozhodovanie o existencii prekážok administratívneho vyhostenia, ministerstvo zastaví. To znamená, že sa zastaví konanie, ktorého je predmetom iba jedna otázka – a to otázka administratívneho vyhostenia. Súčasne to znamená, že ak je predmetom konania viac otázok, teda okrem administratívneho vyhostenia aj otázka udelenia, či neudelenia azylu alebo otázka poskytnutia, či neposkytnutia doplnkovej ochrany, konanie sa zastaviť nemá.

Odporca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval argumenty, pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany a poukázal na to, že navrhovateľ neuviedol také dôvody, ktoré by oprávňovali správny orgán navrhovateľovi udeliť azyl. Čo sa týka jeho odchodu z domovského štátu, navrhovateľ v tomto konaní neuviedol žiadne nové dôvody, preto odporca musel posudzovať tie dôvody, ktoré navrhovateľ uviedol v predošlých azylových konaniach. Taktiež samotné manželstvo navrhovateľa so slovenskou štátnou príslušníčkou nenapĺňa dôvody na udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny podľa § 10 zákona o azyle, pretože navrhovateľ si rodinné záväzky vôbec neplní. Rovnako ani neboli splnené podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13a zákona o azyle.

Ďalej poukázal na to, že v intenciách zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Saz/73/2008-29 zo dňa 20. mája 2009 doložil do spisu dostupné informácie o krajine pôvodu poukazujúce na aktuálnu situáciu dodržiavania ľudských práv v Indii.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. augusta 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008, ďalej len zákon o azyle) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1) ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu, zistil, že navrhovateľ dňa 9. júla 2008 po šiesty raz požiadal o azyl vyhlásením zo dňa 9. júla 2008 z dôvodu obavy o svoj život a tiež preto, lebo ovláda slovenský jazyk. V priebehu vstupného pohovoru konaného dňa 15. júla 2008 o.i. uviedol, že všetky jeho tri sestry žijú, že z Indie vycestoval bez problémov letecky. Pokiaľ ide o dôvody žiadosti o azyl, odvolal sa na svoje predchádzajúce výpovede v azylových konaniach. O tejto žiadosti odporca rozhodol rozhodnutím zo dňa 6. októbra 2008, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, neposkytol mu doplnkovú ochranu a vyslovil, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Indie. Do spisu založil informácie o Indii, pochádzajúce z rôznych zdrojov. Krajský súd v Bratislave na základe podaného opravného prostriedku rozsudkom č.k. 9Saz/73/2008-29 zo dňa 20. mája 2009 zrušil podľa ustanovenia § 250j ods.2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby odporca vo veci opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie náležite

odôvodnil a súčasne vyhľadal a do spisu založil aktuálne informácie o krajine pôvodu navrhovateľa.

V priebehu konania bol vykonaný na základe uvedeného dňa 6. októbra 2009 s navrhovateľom dodatok pohovoru, počas ktorého uviedol, že k dôvodom svojej žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa už podrobne vyjadril počas vstupného pohovoru uskutočneného dňa 15. júla 2008 v ZT Humenné, pričom na svojich dôvodoch naďalej trvá a k dôvodom svojej žiadosti nemá viac čo dodať. Ďalej uviedol, že napriek tomu, že je stále ženatý, so svojou manželkou Z. nežije v spoločnej domácnosti. Ich osobný vzťah sa zhoršil, na viacero vecí mali odlišné názory, preto sa v auguste 2008 rozišli. Poznamenal, že nemá vedomosť o tom, že by bola jeho manželka podala žiadosť o rozvod. Taktiež uviedol, že žiada, aby mu úrady Slovenskej republiky udelili azyl na Slovensku, viac k veci nemal čo dodať a všetkému porozumel.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, a obsahom správ o krajine pôvodu (z materiálu CIA kniha faktov o svete – India 2009; - MZV USA – Správa o dodržiavaní ľudských práv v krajine – India z 25. februára 2009; - MV VB - Operačná odporúčacia nóta – India z apríla 2008; - Správa HRW o Indii zo 6. apríla 2009; - tlačové a agentúrne správy (1. apríl 2009, 12. február 2009, 8. január 2009, 10. december 2008, 30. november 2009, 26. november 2008), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 15. júla 2008, navrhovateľ uviedol, že dôvody, pre ktoré opustil krajinu pôvodu, už podrobne uviedol v predchádzajúcich konaniach a nemieni na nich nič meniť.

Na otázku odporcu, či má v súčasnej dobe nejaké nové dôvody, uviedol, že na Slovensku je už dlhodobo, založil si tu rodinu a má tu manželku, voči ktorej má rodinné záväzky. Chcel by na Slovensku zostať, avšak nebol mu predĺžený tolerovaný pobyt, a preto požiadal o azyl.

Na otázku, čoho sa obáva v prípade návratu do Indie, uviedol, že do Indie sa vrátiť nechce, jednak kvôli problémom, ktoré tam mal, jednak kvôli tomu, že tu má manželku. Okrem toho uviedol, že na Slovensku je už veľa rokov, osvojil si tu kultúru a chce tu zostať žiť aj naďalej. Každopádne potrebuje politický azyl, aby tu mohol trvale žiť. Krátkodobé tolerované pobyty jeho situáciu nevyriešia. Bez udelenia azylu nezíska žiadne doklady na pobyt na Slovensku, a preto je azyl pre neho jediným východiskom z problémov.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi azyl, poukázal na to, že navrhovateľ požiadal o azyl už päťkrát, vždy z rovnakých dôvodov, pričom v žiadnom z týchto konaní ním uvedené dôvody neboli uznané ako relevantné pre udelenie azylu. Jednalo sa o dôvody štátneho a teroristického prenasledovania.

Zo správ o krajine pôvodu podľa odporcu vyplynulo, že v Pandžábe sa už niekoľko rokov nevyskytuje teroristické násilie po tom, čo v roku 1993 boli teroristicko-odštiepenecké hnutia za vznik Khalistanu úplne zničené. Existuje hŕstka teroristických skupín, ktoré sú sponzorované zo zahraničia, najmä skupinami sikhov žijúcich na západe, ktorí naďalej propagujú myšlienky Khalistanu. V Indii existuje veľké množstvo domácich a medzinárodných skupín, zaoberajúcich sa ľudskými právami, ktoré v krajine pôsobia bez vládnych obmedzení. Občania, ktorí sú prenasledovaní militantnými skupinami, môžu požiadať indické úrady o ochranu, pričom nie je známe, že by bola ochrana im odmietnutá.

Odporca uviedol, že predpoklad, že by bol navrhovateľ prenasledovaný vládou preto, že rady polície opustil, je nepravdepodobný. Poukázal na to, že vzhľadom k tomu, že jeho nadriadenému bolo známe, že dostával výhražné listy od teroristov, snažili sa mu pomôcť služobným premiestnením do inej oblasti. Podľa vyjadrenia navrhovateľa v Indii voči nemu nikdy nebolo vedené trestné konanie, nebol zadržaný alebo väznený. Svoju žiadosť zakladá na iných ako rasových, náboženských dôvodoch, dôvodoch príslušnosti k určitej sociálnej skupine, zastávania určitých politických názorov alebo z dôvodu uplatňovania svojich politických práv a slobôd.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ

politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Odporca uviedol, že žiadna z možností vážneho bezprávia podľa § 2 písm. f/ zákona o azyle sa u navrhovateľa nepreukázala ani nepotvrdila, nakoľko zo správy Amnesty International vyplýva, že trest smrti je v Indickej republike pozastavený a navrhovateľ navyše neuviedol, že by bol spáchal akýkoľvek trestný čin, resp. neuviedol, že by bolo voči nemu vedené trestné stíhanie. Nie je tu preto obava z toho, že by mu po návrate do krajiny pôvodu bol uložený trest smrti alebo nariadený jeho výkon. Takisto možno bezprávie v podobe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu vylúčiť, pretože v Indii je dlhoročná pluralita názorov. Vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu možno takisto vylúčiť, pretože v Indii v súčasnosti žiaden ozbrojený konflikt neprebíha.

V prípade návratu do krajiny pôvodu sa podľa odporcu navrhovateľ nemusí obávať žiadnych konkrétnych problémov, ktoré by sa dali charakterizovať ako vážne bezprávie.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch odporca pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie so zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Odporca venoval tomuto dôvodu náležitú pozornosť a vykonal dokazovanie okrem výsluchu navrhovateľa obsahom správ o krajine pôvodu, ktorých podstatnú časť v rozhodnutí s uvedením zdrojov aj uviedol.

Krajský súd sa rovnako zaoberal, vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom v opravnom prostriedku, všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodu, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu,

teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase, než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci odporcom za nedôvodné.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady, v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odvolací súd odkazuje.

Taktiež nebol správny názor navrhovateľa týkajúci sa povinnosti rozhodnúť o existencii, či neexistencii administratívneho vyhostenia. V tomto smere odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu v súvislosti s ustanovením § 54a zákona o azyle, ktoré krajský súd náležitým spôsobom odôvodnil.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 246c Občianskeho súdneho poriadku tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. augusta 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Anna Koláriková